

Enhed
Forvaltningsjura

Notat om beregning af 9-måneders fraværsperiode

Sagsbehandler
Benedicte Nybye
Agesen

1. Baggrund

Lolland Kommune har ved e-mail af 9. november 2020 rettet henvendelse til det daværende Social- og Indenrigsministerium med spørgsmål om reglerne for fravær fra kommunalbestyrelseshvervet i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption. Lolland Kommune har i den forbindelse spurgt om, hvorvidt der starter en ny fraværsperiode med ret til vederlag i indtil 9 måneder, når kommunalbestyrelsesmedlemmet først er fraværende pga. plejeorlov og derefter, i umiddelbar tidsmæssig forlængelse heraf, er fraværende pga. egen sygdom.

Sagsnr.
2020 - 11104

Doknr.
355619

Dato
24.06.2021

Lolland Kommune har anført følgende:

"[...]

Vi har et byrådsmedlem, som har været fraværende på grund af plejeorlov fra byrådet fra den 1. august til den 30. november 2020. Byrådsmedlemmet har nu med udgangen af oktober måned 2020 langtidssygemeldt sig ...

Mit spørgsmål er nu, tæller perioden 1. august til 31. oktober med i orloven på de 9 mdr. eller starter orloven op i forbindelse med egen sygdom. Vi skal vel også anmode om en lægeerklæring?

I den periode hvor der har været plejeorlov har der været indkaldt en stedfortræder og vi [har] udbetalt vederlag til byrådsmedlemmet indtil den 31. oktober 2020. Umiddelbart mener jeg, at vi godt kan påbegynde udbetalingen igen, selv om vi pt. ikke har modtaget lægeerklæringen.

[...]"

2. Retsgrundlag og praksis

2.1. Retsgrundlag

2.1.1. Lov om kommunernes styrelse

Følgende fremgår af § 15, stk. 2, 1. pkt., i lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 om kommunernes styrelse:

"§ 15. [...]

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsens formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sine kommunale hverv i en forventet periode af mindst 1 måned på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende, indkalder formanden stedfortræderen til førstkommende møde i kommunalbestyrelsen. [...]"



Følgende fremgår om kravene til prøvelse af betingelserne for indkaldelse af stedfortræder af Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, Hans B. Thomsen, Pernille Christensen og Lise Brandi-Hansen, s. 147:

”Det påhviler kommunalbestyrelsens formand som led i den almindelige forberedelse af kommunalbestyrelsens møder at drage omsorg for, at der foreligger de fornødne oplysninger om og den fornødne dokumentation for de forhold, som forhindrer medlemmet i at varetage hvervet. På samme måde skal den forventede varighed af forhindringen være oplyst og så vidt muligt dokumenteret.”

2.1.2. Vederlagsbekendtgørelsen af 2018

Følgende fremgår af § 30, stk. 1 og 2, i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv:

”§ 30. Vederlæggelse efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, ophører med udgangen af den måned, hvor den pågældende fratræder det enkelte hverv eller i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget dette, jf. dog stk. 4 samt § 66 b, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 2. Ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption, hvor stedfortræder af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, er der dog ret til vederlag i indtil 9 måneder.

[...]”

Følgende fremgår af afsnit 6.3. i vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, som indeholder en oversigtlig fremstilling af reglerne i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv:

”[...]

Ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption er der ret til vederlag i en periode indtil 9 måneder, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2.

Ved beregningen af 9-måneders perioden medregnes sammenhængende måneder, hvor den pågældende ved fravær af de nævnte grunde har modtaget vederlag. Perioden regnes fra begyndelsen af det fravær, der danner grundlag for indkaldelse af stedfortræder efter lovens § 15, stk. 2. Genoptager medlemmet hvervet efter at have modtaget vederlag i en periode på indtil 9 måneder, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2, kan der ydes vederlag for en ny 9-måneders periode, såfremt denne ikke reelt er sammenhængende med en tidligere 9-måneders periode.

Bekendtgørelsens § 30, stk. 2, omfatter også en borgmesters eller et kommunalbestyrelsesmedlems fravær på grund af sin ægtefælles, sit barns eller anden nærtstående meget alvorlige sygdom.

[...]

Det er efter bekendtgørelsens § 30, stk. 2, en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at kommunalbestyrelsen i hele denne periode har truffet beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af en af de nævnte forfaldsgrunde, jf. § 15, stk. 2, i loven. [...]”

2.1.3. Ændringen i 2020 af vederlagsbekendtgørelsen

Følgende fremgår af §§ 1 og 2 i bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv:



”§ 1

I bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv foretages følgende ændring:

1. § 30 ophæves, og i stedet indsættes før overskriften før § 31:

[...]

§ 30 a. Vederlag efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende i en uafbrudt periode på 1 måned ikke har varetaget det pågældende hverv, indtil medlemmet på ny varetager hvervet, jf. dog stk. 2 og 3. Er der i juli måned ingen møder i kommunalbestyrelsen, medregnes denne måned ikke i den i 1. pkt. nævnte periode.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har medlemmet uanset stk. 1 og 2 ret til de i stk. 1 nævnte vederlag i indtil 9 måneder. 9-måneders perioden regnes fra fraværperiodens begyndelse. Retten til vederlag efter 1. pkt. er, medmindre krav om dokumentation er åbenbart ubegrundet, betinget af, at medlemmet efter en uafbrudt periode på 14 dages fravær og herefter på kommunalbestyrelsens forlangende med passende mellemrum i resten af fraværperioden indsender dokumentation for retten til vederlag efter 1. pkt. Vederlaget ophører, når medlemmet ikke længere er berettiget til vederlag efter 1. og 3. pkt., medmindre medlemmet efter stk. 1 har ret til vederlag i en længere periode. Er vederlaget ophørt, fordi medlemmet ikke har fremlagt den påkrævede dokumentation efter 3. pkt., generhverves retten til vederlag efter 1. pkt., når dokumentationskravet opfyldes. Generhvervelse af retten til vederlag efter 5. pkt. får virkning fra begyndelsen af den periode, som medlemmet indsender dokumentation for.

[...]

§ 2

Stk. 1. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. oktober 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for en periode, hvor et medlem ikke har varetaget kommunale hverv, når perioden er påbegyndt før bekendtgørelsens ikrafttræden. For sådant fravær finder de hidtil gældende regler anvendelse.”

Følgende fremgår om retten til vederlag ved fravær i indtil ni måneder af afsnit 4.1. i skrivelse nr. 9663 af 24. september 2020 om bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (ændring af regler om ophør af vederlag ved fravær), som supplerer vejledning nr. 9017/2017 (se ovenfor):

”Det er efter § 30 a, stk. 3, 1. pkt., en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, jf. § 15, stk. 2, i loven. Indkaldelse af stedfortræder er obligatorisk, hvis betingelserne i lovens § 15, stk. 2, er opfyldt. Se afsnit 2.2.

[...]

Det er efter § 30 a, stk. 3, 1. pkt., endvidere en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at der skal være tale om fravær ”[...] i en sammenhængende periode



[...]”. Det betyder, at der skal være tale om en sammenhængende fraværsperiode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption.”

Videre fremgår følgende om beregning af 9-måneders perioden af afsnit 4.2. i skrivelse nr. 9663/2020:

”[...]

Det følger af § 30 a, stk. 3, 2. pkt., at 9-måneders perioden – når stedfortræderen er indkaldt efter § 15, stk. 2 – regnes fra begyndelsen af den fraværsperiode, der danner grundlag for indkaldelse af stedfortræder efter lovens § 15, stk. 2, på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Dette gælder, uanset om stedfortræderindkaldelsen efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse eventuelt først sker et stykke tid inde i fraværsperioden. Selv om medlemmet således tidligst ved stedfortræderindkaldelse efter § 15, stk. 2, kan blive omfattet af retten til vederlag i indtil 9 måneder, jf. afsnit 4.1 ovenfor, kan fraværsperiodens begyndelsestidspunkt – og dermed det tidspunkt, 9-måneders perioden regnes fra – således være tidligere end stedfortræderindkaldelsen efter lovens § 15, stk. 2.

Den tidsmæssigt sammenhængende fraværsperiode, fra hvis begyndelse 9-måneders perioden efter § 30 a, stk. 3, 2. pkt., skal regnes, skal være begrundet i medlemmets helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Hvis et medlem i en tidsmæssigt sammenhængende fraværsperiode således først er forhindret på grund af en forretningsrejse og derefter er forhindret på grund af sygdom, regnes 9-måneders perioden fra begyndelsen af sygdomsperioden. Der kan efter omstændighederne godt være tale om en sammenhængende fraværsperiode ved f.eks. forskellige sygdomsforløb i forlængelse af hinanden.

Der tilkommer kommunalbestyrelsen et vist skøn i vurderingen af, om der reelt er tale om en sammenhængende fraværsperiode.

[...]”

Videre fremgår følgende om kravet om dokumentation af afsnit 4.3. i skrivelse nr. 9663/2020:

”[...]

Med bekendtgørelsens § 30 a, stk. 3, 3. pkt., fastsættes som en ny bestemmelse et udtrykkeligt krav om dokumentation for at bevare retten til vederlag i indtil 9 måneder ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Et fraværende medlem skal således dokumentere at have ret til vederlag i længere tid, end medlemmet ellers ville have efter stk. 1 og 2.

[...]”

2.2. Praksis

2.2.1. Ministeriets udtalelse af 8. juni 2000

Ministeriet har tidligere udtalt sig om spørgsmålet om vederlag ved to adskilte fraværsperioder, der hver især udgør indtil 9 måneder. Det har ministeriet bl.a. gjort i notat af 8. juni 2000 om hvorvidt en tidligere fraværsperiode på grund af sygdom skulle medregnes ved en ny fraværsperiode på grund af sygdom, der ikke lå i direkte forlængelse af den første:

”Bestemmelsen i § 31, stk. 2, knytter sig som en undtagelse til hovedreglen i § 31, stk. 1, hvorefter vederlæggelsen bl.a. ophører med udgangen af den måned,



hvor et kommunalbestyrelsesmedlem i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget dette.

På den baggrund må ordene ”i indtil 9 måneder” skulle forstås som ”i en uafbrudt periode på indtil 9 måneder”, hvilket resultat ikke er i modstrid med ordlyden af § 31, stk. 2. En tidligere sygdomsperiode skal således ikke regnes med ved beregningen af tidspunktet for ophør af vederlæggelsen.

Der vil dog efter omstændighederne ud fra omgængelsesbetragtninger kunne ske sammenlægning af to fraværsperioder ved beregning, jf. § 31, stk. 2, af tidspunktet for ophør af vederlæggelsen.”^{1,2}

2.2.2. Ministeriets udtalelse af 11. juni 2013

Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium har i notat af 11. juni 2013, j.nr. 2014-4179³, videre udtalt, at der efter ministeriets opfattelse vil være ret til vederlag for fravær på 9 måneder til et regionsrådsmedlem, der er sygemeldt på grund af sit barns sygdom, efter at pågældende er vendt tilbage til hvervet efter en fraværsperiode på 9 måneder på grund af barsel. Følgende fremgår af notatet:

”Sagens oplysning

Det er oplyst, at regionsrådsmedlemmet netop er vendt tilbage til hvervet i regionsrådet efter endt barsel i 9 måneder.

Det er samtidig oplyst, at medlemmets barn er sygt, og at medlemmets læge overvejer at sygemelde hende.

Region Syddanmark spørger, om medlemmet har ret til vederlag i en ny 9-måneders periode efter reglerne om ophør af vederlag ved fravær pga. lovligt forfald.

Regler

Reglerne om ophør af vederlag til et medlem, der har lovligt forfald, findes i § 22 i bekendtgørelse nr. 1460/2005.

§ 22. *Vederlæggelse efter § 1, § 2, § 6, § 7, § 9 og § 11, stk. 1, ophører med udgangen af den måned, hvor den pågældende fratræder det enkelte hverv eller i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget dette.*

*Stk. 2. Ved fravær på grund af **sygdom, graviditet, barsel** og adoption, hvor stedfortræder af denne grund er indkaldt efter § 12 i lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab, jf. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, er der dog ret til vederlag i indtil 9 måneder.*

Af vejledningen til bekendtgørelsen ([vejledning nr. 10 af 9. februar 2007 om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelsen af regionale hverv](#)) fremgår det, at bestemmelsen også omfatter ”fravær på grund af sin ægtefælles, sit barns eller anden nærtstående meget alvorlige sygdom” (pkt. 6.2).

Vurdering

¹ Det har ikke været muligt at finde selve notatet, og denne gengivelse er derfor kopieret fra notat af 12. november 2013, j.nr. 2014-6631.

² Der henvises i notatet af 8. juni 2000 til bekendtgørelse nr. 861 af 21. november 1997 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, jf. <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/1997/861>

³ Notatets j.nr. er angivet i notatet som j.nr. 2013-08313, men notatet er journaliseret på sagen med j.nr. 2014-4179.



Ved lovligt forfald på grund af sygdom er der ret til vederlag i en periode på indtil 9 måneder.

Det er dog en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at regionsrådet i hele denne periode har truffet beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af en af de nævnte forfaldsgrunde, jf. regionslovens § 12, jf. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Et medlems fravær på grund af et barns meget alvorlige sygdom er at betragte som "fravær på grund af sygdom", og medlemmet har således ret til vederlag i indtil 9 måneder, uanset om hun selv bliver sygemeldt eller ej.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der løber en ny periode, må det lægges til grund, at medlemmet i mellemtiden er vendt tilbage til hvervet. 9-månedersperioden beregnes fra begyndelsen af det fravær, der danner grundlag for kommunalbestyrelsens indkaldelse af en stedfortræder efter styrelseslovens § 15, stk. 2.

"I indtil 9 måneder" skal, sammenholdt med ordlyden af § 22, stk. 1, forstås sådan, at vederlaget ophører, når den pågældende i en uafbrudt periode på indtil 9 måneder ikke har varetaget dette. Da medlemmet er vendt tilbage til hvervet efter barsel, er den første fraværperiode afbrudt.

Ministeriet har tidligere udtalt, at der løber en ny 9-måneders periode, fx hvis et medlem bliver syg igen efter at være vendt tilbage til arbejdet. Se Indenrigsministeriets telefonnotat af 8. juni 2000.

Medlemmet har således efter kontorets opfattelse ret til vederlag i en ny periode på indtil 9 måneder."

2.2.3. Ministeriets udtalelse af 12. november 2013

Det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium har i et svar af 12. november 2013 til Region Hovedstaden, jf. Resumédata-basen j. nr. 13.5.34, videre udtalt sig om vederlag under fravær på grund af barsel, herunder hvornår der efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse kan indkaldes en stedfortræder, når forfaldsgrunden skyldes barsel.

Følgende fremgår af udtalelsen:

"Region Hovedstaden har ved brev af 7. oktober 2013 rettet henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet med spørgsmål om fortolkning af § 22, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1460 af 19. december 2005 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelse af regionale hverv.

I henvendelsen anføres:

"Mere specifikt spørges der til, om et medlem, som regionsrådet har meddelt fritagelse på grund af barsel, i samme funktionsperiode har mulighed for at modtage vederlag i flere (to), tidsmæssigt adskilte perioder med den virkning, at der samlet set modtages vederlag i en længere periode end ni måneder, selvom der er tale om ét barn."

I udtalelsen er – efter omtalen af de under pkt. 2.2.1. og 2.2.2. nævnte udtalelser – anført følgende:

⁴ <https://resumedatabase.im.dk/resumedatabasen/2013/1353-udtalelse-om-ret-til-vederlag-under-barsel>. Notatets journalnummer er angivet som 2013-10679, men notatet er journaliseret på sagen med j.nr. 2014-6631.



Hvorvidt der kan ydes vederlag i en sammenhængende periode på op til 9 måneder, er betinget af, at regionsrådet i hele denne periode har truffet beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af en af de nævnte forfaldsgrunde i § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, der finder anvendelse for regionerne, jf. regionslovens § 12.

Det er ikke direkte reguleret i § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, *hvornår* en stedfortræder kan indkaldes, når forfaldsgrunden skyldes barsel.

Efter en gennemgang af forarbejderne til bestemmelsen i § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, herunder beskrivelsen af formålet med ændringen af bestemmelsen i 1991, er det imidlertid Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at den periode, hvor der kan indkaldes stedfortræder på grund af barsel, tidsmæssigt knytter sig til barnets fødsel. Til vejledende støtte herfor taler også forståelsen i barsel i lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel.

Det er på denne baggrund ministeriets opfattelse, at det påhviler regionsrådet at foretage en løbende vurdering af, hvorvidt betingelserne for at indkalde en stedfortræder under det pågældende medlems fravær er opfyldt under henvisning til forfaldsgrunden "barsel". Finder regionsrådet, at betingelserne er opfyldt, vil pågældende regionsrådsmedlem have ret til vederlag i en sammenhængende periode på op til 9 måneder, jf. § 22, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1460 af 19. december 2005, forudsat at der i hele denne periode er indkaldt stedfortræder. Bekendtgørelsens § 22, stk. 2, er ikke til hinder for, at der udbetales vederlag i flere fraværperioder grundet barsel, såfremt regionsrådet vurderer, at en ny fraværperiode stadig har relation til barnets fødsel.

Regionsrådet er i denne vurdering overladt et skøn under iagttagelse af de almindelige krav til bl.a. saglighed og lighed. Det er ministeriets opfattelse, at regionsrådet som led i skønsudøvelsen ikke kan lægge vægt på, om regionsrådsmedlemmet allerede har modtaget vederlag for en fraværperiode, hvor der er indkaldt stedfortræder på grund af barsel. Længden af en sådan forudgående fraværperiode vil derimod have betydning for regionsrådets vurdering af, om der på tidspunktet for den nye fraværperiode stadig er den fornødne tidsmæssige tilknytning til barnets fødsel, som gør, at der lovligt kan indkaldes stedfortræder med forfaldsgrunden "barsel". Vurderingen af denne periode påvirkes således ikke i sig selv af, om der tidligere har været indkaldt stedfortræder, men af den tid, der er gået siden barnets fødsel, det vil sige barnets alder. Det er endvidere ministeriets opfattelse, at der ikke sagligt kan lægges vægt på regionsrådsmedlemmets køn ved vurderingen af, om fraværet har relation til barnets fødsel."

Udtalelsen omhandler således betingelserne for at indkalde en stedfortræder under det pågældende medlems fravær under henvisning til forfaldsgrunden "barsel". Udtalelsen fastslår endvidere af relevans for vederlagsspørgsmålet, at den periode, hvor der kan indkaldes stedfortræder på grund af barsel, tidsmæssigt knytter sig til barnets fødsel, hvilket indebærer, at der også i denne periode vil kunne udbetales vederlag under fravær op til 9 måneder, jf. den gældende vederlagsbekendtgørelses § 30 a, stk. 3, samt at reglerne i den dagældende regionale vederlagsbekendtgørelses § 22, stk. 2, jf. den gældende vederlagsbekendtgørelses § 30 a, stk. 3, ikke er til hinder for, at der udbetales vederlag i flere fraværperioder grundet barsel, såfremt regionsrådet vurderer, at en ny fraværperiode stadig har relation til barnets fødsel.

2.2.4. Sammenfatning

Ministeriet ses således i tidligere praksis at have udtalt sig om retten til vederlag ved adskilte fraværperioder, der kan henføres til forfaldsgrunden "helbredstilstand", jf. notat af 8. juni 2000 og notat af 11. juni 2013.

I notat af 11. juni 2013 fremgår det således, at medlemmet havde genoptaget hvervet inden andet sygdomsforløb m.v. (barsel ctr. barnets sygdom). Her lagde ministeriet



vægt på, at medlemmet havde genoptaget hvervet. I notat af 8. juni 2000 fremgår det, at medlemmet ligeledes havde genoptaget hvervet efter et sygdomsforløb, der ikke lå i forlængelse af det tidligere.

3. Vurdering

3.1. Beregning af fraværsperiode pga. helbredstilstand

Lolland Kommune har oplyst, at kommunalbestyrelsesmedlemmets fravær på grund af plejeorlov påbegyndtes den 1. august 2020.

Kommunalbestyrelsesmedlemmets ret til vederlag under dette fravær skal derfor vurderes efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, jf. § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv. Efter § 2, stk. 2, i denne ændringsbekendtgørelse finder bekendtgørelsen ikke anvendelse for en periode, hvor et medlem ikke har varetaget kommunale hverv, når perioden er påbegyndt før bekendtgørelsens ikrafttræden. For sådant fravær finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption er der ret til vederlag i en periode på indtil 9 måneder, jf. bekendtgørelsens § 30, stk. 2. Bekendtgørelsens § 30, stk. 2, omfatter som anført i afsnit 6.3. i vejledning nr. 9017 af 7. januar 2019 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv også et kommunalbestyrelsesmedlems fravær på grund af sin ægtefælles, sit barns eller anden nærtstående meget alvorlige sygdom.

Det er en betingelse efter § 30, stk. 2, for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at kommunalbestyrelsen i hele denne periode har truffet beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af en af de nævnte forfaldsgrunde, jf. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Lolland Kommune har oplyst, at der har været indkaldt en stedfortræder i den periode, hvor kommunalbestyrelsesmedlemmet har været på plejeorlov.

Indenrigs- og Boligministeriet lægger til grund, at der med plejeorlov er tale om fravær på grund af nærtstående meget alvorlige sygdom.

Spørgsmålet er, om der løber en ny periode, for hvilken medlemmet kan modtage vederlag i indtil 9 måneder, fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsesmedlemmet efter det oplyste er fraværende på grund af egen sygdom. Efter det oplyste er medlemmet selv sygemeldt fra udgangen af oktober 2020, dvs. overlappende med fraværet på grund af plejeorlov. Der er således tale om en tidsmæssigt sammenhængende periode, der kan henføres til to forskellige sygdomsårsager (plejeorlov og egen sygdom), der dog begge kan henføres under de årsager, der kan begrunde vederlag under fravær i indtil 9 måneder (helbredstilstand, barsel, adoption m.v.).

Ministeriet ses hidtil alene at have udtalt sig om retten til vederlag ved adskilte fraværsperioder, der kan henføres til forfaldsgrunden "helbredstilstand", jf. notatets afsnit 2.2. I tidligere praksis har ministeriet lagt vægt på, at de pågældende medlemmer har genoptaget deres hverv, hvorved deres fraværsperiode er blevet afbrudt.

Det fremgår således bl.a. af det daværende Økonomi- og Indenrigsministeriums udtalelse i notat af 11. juni 2013, at der blev lagt vægt på, at kommunalbestyrelsesmedlemmet afbrød sin fraværsperiode ved at vende tilbage til sit hverv, hvorefter der løb



en ny fraværsperiode fra tidspunktet, medlemmet på ny havde fravær som følge af sit barns sygdom. Det må således antages at ligge forudsætningsvis i udtalelsen, at hvis fraværsperioden ikke havde været afbrudt, ville der ikke være påbegyndt en ny 9-måneders periode, uanset at den konkrete fraværsårsag havde ændret sig.

Ministeriet har endvidere i skrivelse nr. 9663 af 24. september 2020 om bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (ændring af regler om ophør af vederlag ved fravær) udtalt, at

”Hvis et medlem i en tidsmæssigt sammenhængende fraværsperiode således først er forhindret på grund af en forretningsrejse og derefter er forhindret på grund af sygdom, regnes 9-måneders perioden fra begyndelsen af sygdomsperioden.”

I dette eksempel, som må antages også at gælde for retstilstanden forud for bekendtgørelse nr. 1416/2020, er der tale om to forskellige fraværsårsager, hvoraf dog kun den ene kan relateres til helbredstilstand m.v.

Ministeriet har desuden i skrivelse nr. 9663 af 24. september 2020 om bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (ændring af regler om ophør af vederlag ved fravær) udtalt, at

”Der kan efter omstændighederne godt være tale om en sammenhængende fraværsperiode ved f.eks. forskellige sygdomsforløb i forlængelse af hinanden.”

Dette må antages også at gælde for retstilstanden forud for bekendtgørelse nr. 1416/2020.

Ministeriet ses herudover ikke at have udtalt sig om retten til vederlag ved en tidsmæssigt sammenhængende fraværsperiode, som skyldes forskellige årsager under henvisning til forfaldsgrunden ”helbredstilstand” – hverken i henhold til § 30, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv eller § 30 a, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Det forhold, at ministeriet i to tidligere konkrete sager har lagt vægt på, at hvervet blev genoptaget, udelukker ikke, at ministeriet i en sag som den her foreliggende, hvor hvervet ikke blev genoptaget, ud fra andre grunde finder, at der ikke er tale om en sammenhængende fraværsperiode.

Udgangspunktet i medfør af § 30, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv er, at et kommunalbestyrelsesmedlem maksimalt har ret til vederlag i en periode på indtil 9 måneder ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption.

I det omfang der er tale om to forskellige fraværsårsager, som falder under § 30, stk. 2, og som tidsmæssigt er sammenhængende, vil der dog efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse kunne være konkrete tilfælde, hvor der kan være tale om to særskilte fraværsperioder, selvom fraværsperioderne tidsmæssigt er i forlængelse af hinanden. Det vil være i tilfælde, hvor fraværet kan henføres til hver sin af fraværsårsagerne: helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption, jf. § 30, stk. 2, og/eller hvor fraværsårsagen kan henføres til hver sin person: enten medlemmet selv eller medlemmets nære pårørende.



Det kan f.eks. være i et tilfælde, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem er fraværende fra sit hverv på grund af sygdom under sin graviditet, og derefter i en tidsmæssigt sammenhængende periode er fraværende fra sit hverv, fordi vedkommende er gået på barsel. Eller hvor et kommunalbestyrelsesmedlem efter sin barselsperiode er fraværende fra sit hverv pga. barnets sygdom. Et andet eksempel kunne være, at adoptanten efter en adoptionsperiode selv bliver syg.

I den foreliggende sag er der tale om først en nærtståendes alvorlige sygdom og dernæst medlemmets egen sygdom. Der er således tale om to indbyrdes uafhængige og forskellige fraværsårsager, om end de begge kan henføres til forfaldsgrundene efter § 30, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Det er på den baggrund Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at kommunen efter en konkret vurdering, således som faktum er oplyst for ministeriet, kan anse de to forløb som ikke sammenhængende, selvom fraværsperioderne tidsmæssigt er i forlængelse af hinanden.

Anses de to forløb som ikke sammenhængende, løber der således en ny periode fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsesmedlemmet efter det oplyste er fraværende på grund af egen sygdom. Idet fraværet for den nye periode er påbegyndt efter den 15. oktober 2020, skal retten til vederlag beregnes efter § 30 a, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Det er både en betingelse efter § 30, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv og efter § 30 a, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv, for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at kommunalbestyrelsen i hele denne periode har truffet beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af en af de nævnte forfaldsgrunde, jf. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

3.2. Indhentelse af lægeerklæring

Lolland Kommune har spurgt, om kommunen skal indhente en lægeerklæring i forbindelse med kommunalbestyrelsesmedlemmets fravær som følge af egen sygdom.

Som det fremgår ovenfor, er det ministeriets opfattelse, at der, som faktum er oplyst for ministeriet, kan være tale om to særskilte fraværsperioder for kommunalbestyrelsesmedlemmets fravær på grund af henholdsvis plejeorlov og egen sygdom.

Fraværet, der skyldes kommunalbestyrelsesmedlemmets egen sygdom, skal derfor – hvis det vurderes af kommunen som en særskilt fraværsperiode – som nævnt i afsnit 3.1. vurderes efter bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Det udtrykkeligt fastsatte dokumentationskrav i § 30 a, stk. 3, 3. pkt., i bekendtgørelsen finder derfor anvendelse.

4. Indstilling

Det indstilles, at Indenrigs- og Boligministeriet besvarer Lolland Kommune ved fremsendelse af herværende notat.